

Familjen läser

Nyhetsbrev maj 2026

2018 fick jag som förskollärare frågan om jag ville vara testpilot i ett projekt. Jag fick veta syftet och tvekade inte en sekund. Det här är min berättelse om den första familjen i *Familjen läser*.

Det började med att en socialrådgivare på områdets familjecentral hade berättat om en familj på ett utvecklingsmöte. Det var en ensamstående mamma med tre barn. De hade en svår livssituation och mamman kunde inte läsa, varken på svenska eller på sitt modersmål. Det äldsta barnet gick sista året i förskolan och det kläcktes en idé om att lära honom och mamman grunderna i att läsa redan före skolstarten – och på pojken förskola jobbade jag.

Till en början tyckte pojken att det var konstigt att sitta med sin mamma på förskolan men han vande sig snabbt och blev nyfiken på bokstäverna, teckenalfabetet, bilder och framför allt Läsklar-huset med "bokstavslägenheter" dit olika figurer fick flytta in. Han deltog med stor entusiasm och berättade för kompisarna på förskolan det han lärt sig, speciellt tecken.

Mamman var glad och villig att lära sig. Hon förstod viktigheten i att kunna läsa och förstå det svenska språket för att på ett bättre sätt kunna hjälpa sina barn i olika situationer i livet. Hon var koncentrerad och tränade ljud, tecken och uppmuntrade sonen hela tiden. Hon visade även en app på sin telefon där hon kunde träna på uttal och frågade vad olika ord betydde. Vi hade många roliga stunder tillsammans och det blev lite tävling mellan mor och son om vem som kunde flest bokstäver när vi hade våra små tester.

Jag är tacksam att jag fick vara delaktig i projektet. Att få vara en liten del av ett viktigt sammanhang som kan ge stora möjligheter för någon är ett privilegium. Att inte kunna läsa kan vara oerhört frustrerande och pinsamt. Det är en självklarhet för de flesta men inte alla. Att få komma nära en familj och känna den speciella kontakten är svårt att beskriva i ord.

Om jag ska lyfta en framgångsfaktor så var det ihärdighet. Både från förskolan där jag drev arbetet hela läsåret – utan att det prioriterades bort på grund av andra aktiviteter eller tidspress. Och från mamman som kom med sina barn i ur och skur och aldrig gav upp.

Efter läsåret var det dags för pojken att gå vidare från förskolan och börja i skolan. Då var han det enda barnet i klassen som kunde läsa! Det var fantastiskt att våra stunder med bokstavsleken på förskolan hade givit honom den styrkan i skolstarten. Kommande läsår gjorde vi samma upplägg med hans lillebror, men under läsåret flyttade familjen och vår kontakt avslutades. Jag undrar ofta hur det gick för dem sedan?

Jag kan rikta ett stort tack till Anna Aldenius Isaksson som skapade läsinlärningsmetoden Läsklar och med målmedveten blick gjorde det till verklighet. Jag är också glad att se hur *Familjen läser* har utvecklats från ett litet projekt till en stor verksamhet. Allt började med en familj och nu är det många fler som har tillfälle att få kunskap, gemenskap och möjligheten att lära sig läsa och därmed vara delaktiga i samhället! Jag var bara en liten del av något större. Heja, heja alla som är engagerade i detta!

Hälsningar

Anette Wagner, förskollärare

familjenlaser

familjenlaser@helsingborg.se

Om Familjen läser

Unga som går ut grundskolan utan behörighet för nationella gymnasieprogram löper dubbelt så stor risk för att hamna i utanförskap. Förutsättningarna för att barn ska lyckas i skolan är dock ojämlika. Den mest avgörande indikatorn för barns skolframgång är deras föräldrars utbildningsbakgrund – av barn med lågutbildade föräldrar är det bara hälften som uppnår gymnasiebehörighet.

Familjen läser är ett förebyggande och tvärsektorielt arbetssätt som förbättrar förutsättningarna för att barn från områden med låg utbildningsnivå ska lyckas i skolan.

Under barnens sista år i förskolan arbetar pedagogerna med inledande läs- och skrivinlärning. På så vis kan barnen börja skolan med grundläggande kunskaper och tilltro till sin egen förmåga. Samtidigt stärks föräldrarna i sitt skolförälderskap, bland annat genom vår föräldragrupp *Lyckas i skolan*.

Efter skolstarten fortsätter arbetet tillsammans med föräldrar som har barn i årskurs F-3. Tillsammans identifierar vi behov och utvecklar arbetssätt som föräldrarna själva kan driva, till exempel studiestödsgrupper för barn och föräldrar. Vi delar alla ett gemensamt mål – att det ska gå bra för barnen i skolan!